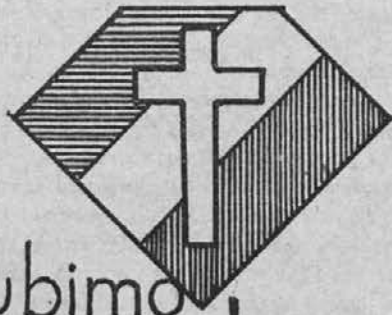

V luči vere

RAFAEL

Ljubimo
svoj dom!

Glasiło jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: HEERLEN, Uilestraat 12a, Holandija.
Štev. 12.

DECEMBER 1932.

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.
Leto II.

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

vsem našim naročnikom, čitateljem, prijateljem!

Urednik.

PRIDI REŠENIK.....!

„Pridi Odrešenik, pridi nas rešit Gospod, nikar se ne mudi..... Rosite ga nebesa od zgoraj in oblaki dežite pravičnega, odpri se zemlja in rodi Zveličarja!“ — Klic iz davnine je to, vzdih predkrščanskega sveta po pomoči, rešitvi iz prebriskih duhovnih in socialnih stisk onega časa. Do podrobnosti ne poznamo teh stisk a kar nam pripoveduje zgodovina zadostuje, da moremo razumeti vzdih po Rešeniku.

Najprej duhovne stiske, nedopovedljiva verska revščina, zablode! Adamov greh, „greh sveta“, je rodil brez števila drugih. Ze Alamov sin Kajn je postal prvi ubijalec na zemlji, bratomorec. In potem vedno dalje, da je zrastel na zemlji rod poln hudobije, tako, „da je bilo Bogu žal, da je ustvaril človeka“, kakor pravi sv. pismo. Nad človeštvom se je vedno bolj vlegalo prokletstvo prvega greha, slednjič je zašlo popolnoma stran od pravega Boga. Človek se je popolnoma prodal zemlji in si po svoji poželjivosti sam ustvarjal „bogove in boginje“, obloženi z vsemi človeškimi strastmi in zločinstvi. Vsaka pregreha je imela v poganskih nebesih svojega zaščitnika. Tatovi, roparji, goljufi, morilci nečistniki so imeli tam svoje nebeske patrone. Za vsako pregreho je našel pogan vzgled in vzpodbudo in opravičilo pri svojih bogovih. Grozni so opisi izkvarjenosti in propalosti tedaj najmogočnejših narodov Grkov in Rimljanov, ki so veljali sicer za najizobraženejše narode sveta!

In potem socialne stiske! — Samo mala peščica izvoljenih, vladajočih se je smatrala za ljudi, vsa ogromna večina je bila suženj. Žena sužnja moškimi strastem, brez vsakih človeških pravic, ki jo je mož sramotil, poniževal, zavrgel kadar se mu je poljubilo. Otroci, blago ki so ga metali psom in volkovom v hrano. Delavski sloji sužnji, s katerimi se je ravnalo stokrat slabše ko z živalmi, mrhovina, ki so jo pri živem telesu sekali in metali v hrano ribam rimskih mogotcev in bogatašev! O, pridi Rešenik, nikar se ne mudi!

In prišel je..... Na način, ki skozi stoletja ogreva človeška srca, v jaselcah v sveti noči! Prišel je ubog med uboge, nepoznan preganjan in zatiran med zatirane in preganjane. Pravični med lačne in žejne pravice! Rešenik iz vseh duhov-

nik in socialnih stisk! Zanetil največjo revolucijo sveta; ne s silo, mečem, samo s svojim božjim naukom, da smo vsi ljudje otroci enega Očeta, ki je v nebesih, da smo si toraj bratje vsi, z enakimi pravicami vsi, čeprav v raznih poklicih. Pod silo tega nauka so pokale verige suženjstva. Žena, mati je dobila vrnjeno čast kot enakovredna, enakopravna družica in sogopodarica in ne več dekla možu. Zakonska zveza postavljena kot zakrament, toraj sveta nerazvezljiva zveza, v kateri tudi otroci morajo imeti pravico do življenja in vzgoje. Delo ni sramotno, ampak dolžnost vsakega. Vsak delavec, tudi najnižji, je človek z dušo in telesom, ne stroj, blago, s katerim bi smel gospodar po mili volji razpolagati. Vsak delavec je vreden svojega plačila in delavcu zaslužek jemati in pritrgovati je vnebovpijoč greh! — V nekaj stoletjih so ti božji nauki spremenili obličje zemlje.

Tekla so stoletja, minulo je prvo tisočletje, drugo tisočletje po prihodu Odrešenika se nagiblje svojemu koncu — in spet se zvija človeštvo v podobnih duhovnik in socialnih stiskah in revščini ko pred 2000 leti prihodom Kristusovim. Noč modernega poganstva, tema modernih socialnih zablod in stisk vedno bolj zagrinja človeštvo..... Stari Bog se zdi je pozabljen, zavržen. Na njegovo mesto se postavljajo moderni bogovi: država, sila, kapital, tehnika, industrija, denar i. t. d. Zokonska zveza, družina, je prepuščena čisto samovolji moža ali žene, nekaznovano lahko skrunita družinsko svetišče z nezvestobo in prešuštvo. Usoda otroških življenj je tudi s tem pisana: več jih je pomorjenih pred rojstvom kot jih umrje po rojstvu In za take umore moderne svetne postave ne poznajo kazni; če ubiješ zajca, boš pomnil svoj živ dan!

Grozno je moderno suženjstvo delavnega sloja. Na desetine milijonov brez dela in jela, na stotine milijonov pa v sužnjosti velekapitala, prepuščeni za pičel zaslužek popolnoma milosti peščici vladajočih in izvoljenih.

„Pridi Rešenik, nikar se ne mudi!“ — Krik iz davnine je to, — a bi moral biti tudi krik, prošnja nas vseh v sedanjosti. Sicer vsi zdihujemo, točimo, stokamo pod težo stisk. Pa so li naše tožbe pravilno usmerjene? Niso le izraz našega samoljubja in sebičnosti? Ali niso ravno srca in duše zatiranih, delavcev, le že preveč zastrupljena od gori imenovanega modernega malikovanja? Delavec, proletarec, vprašaj se odkritosrčno: ali ti je družina, žena, otrok še vedno nekaj svetega, nedotakljivega, samo tvoje in božje? — Kako je tvoje socialno mišljenje, v srcu? Ali ne stiskaš pesti nad krivicami nemara samo zato, ker si ne moreš pomagati, ne pa ker te boli krivica? Ali nisi v srcu sam sebičen kapitalist, samo če bi mogel biti? — Odgovorimo si na ta vprašanja in prenovimo, preobrnimo svoje mišljenje v pravo smer, v duhu Kristusove ljubezni, ki nam jo tako ljubeznjivo oznanjajo božični prazniki!

DOŽIVLJAJI SLOVENSKEGA DELAVCA V RUSIJI.

V novembru letošnjega leta se je vrnil iz Rusije slovenski delavec Jamšek Franc. Ker slišimo in beremo tako različne vesti iz dežele Sovjetov, bo bravce Rafaela gotovo zanimalo, kaj je naš rojak sam tam videl in izkusil. Poslušajte njegovo poročilo.

Vedno dalje za kruhom.....

Slovenec, če se mu ogreje potna palica v roki, jo dene nerad iz rok. Vedno mu kaže še naprej za boljšim kruhom in srečo, ki ni nikjer cela. Tako sem tudi sam, vajen sveta, odšel iz Kanade v Rusijo. Kriza je namreč tudi v Kanadi močno poslabšala delavske razmere, in ker smo slišali, kako dobro se godi delavcem v Rusiji, se je več naših ljudi odločilo, da gredo tja. Bili smo pa toliko previdni in sklenili, da gresta najprej samo dva kot oglednika v to obljubljeni deželo, kjer se cedi delavstvu med in mleko. Rečeno, storjeno. Odbrali so mene, ki sem hodil že povsod križem sveta in poznam več jezikov, ter še nekega mlajšega tovariša.

Vzel sem seboj 80 kg. prtljage, ker sem zagotovo upal ostati v Rusiji, se poslovil od svojo družine in tovarišev z zagotovilom, da prejmejo kmalu poročilo, naj pridejo za nama.

Pot naju je peljala čez Atlantski Ocean v novo poljsko pristanišče Gdinijo. Od tod je šlo hitro naprej po železnici čez mesto Rigo proti ruski meji. Na meji ni bilo nobenih težkoč. Papirji so bili v redu, in ruski obmejni uradniki uljudni. Tako sem dospel v republiko delavcev in kmetov. Povsod so me pozdravljali napisi: Proletarci vseh dežel, združite se! Čutil sem se kar povzdignjega. Torej je le dežela na svetu, kjer je proletarec gospod in sam sem tudi proletarec.

Vlak je drvel po neizmerni ruski planjavi. Sanjal sem o novem življenju v še dosti udobnem oddelku 3. razreda in opazoval enolično pokrajino, ki je noče biti konca. Po dolgi vožnji se v daljavi pokažejo številni stolpi Kremlja. Na kolodvoru smo Moskve, srca brezmejnje Rusije. V Moskvi sem, od koder je rečeno, da nam delavcem izide novo solnce boljše bodočnosti.

V Moskvi.....

Sedaj se začne resno življenje. Zamenjam brž 20 dolarjev. Naštejejo mi zanje 33 rubljev in 35 kopejk. Teh 20 dolarjev je skopnelo kot sneg spomladi, ker prvo, kar sem začutil v Moskvi, je bila silna draginja. V hotelu, ki mi ga nakažejo oblasti, plačam za skromno oskrbo dnevno 5 dolarjev. Potoval sem namreč kot turist. V Kanadi bi plačal kvečjem 1 dolar za to.

Peljejo nas posebni vodniki v neko tovarno za kavčug. Bilo je res vse lepo urejeno in ako bi ne videl pozneje sam vsch drugačnih razmer, bi gotovo odšel iz Rusije z mislijo, da so vse tovarne tako vzorno urejene. Tako se godi mnogim obiskovalcem Rusije, ki slikajo potem napačno ondotne razmere. Obiskali smo tudi neki delavski dom, kjer smo občudovali kako skrbi sovjetska država za svoje delavce.

Hodim po Moskovskih ulicah. Polno je novih visokih zgradb. Opazujem ljudi. Večina je slabo oblečena. Vmes vidim posamezne elegantno oblečene dame.

Toda jaz nisem prišel ogledovat sveta, ampak iskat dela in zaslužka. Oglasim se na delavskem komisarijatu, da mi nakažejo kako delo. Prvo, kar zahtevajo ondi, je, da postanem sovjetski državljani. Pa kdo bi kupoval mačka v žaklju, kot pravi naš modri, stari pregovor. Zato se temu odločno uprem češ, da bom to prav rad storil, kakor hitro malo spoznam delavske razmere.

Iz zadrege mi pomore neki uradnik na komisarijatu, ki je bil Slovenec. Naše ljudi zares povsod dobiš, a da bom naletel na Slovenca V Moskvi na komisarijatu, na to nisem bil pripravljen. Gledam ga in mislim od kod poznam tega človeka.

Ni dvoma, poznam ga še dobro od doma, ko smo delali v rudarskih revirjih tam daleč ob naši zeleni Šavi, tam, kjer jo umažejo dotoki iz premogokopnih pralnic.

Brž stopim k njemu in ga pozdravim: „O Ti tukaj, Do-

linšek"! Posmeji se mi in pravi: Ti se motiš, tovariš, jaz sem Franklin. Dolinšek je umrl, sedaj živi le Franklin.

Prišel je v Rusijo, imel v začetku veliko težav, bil je nekaj časa zaprt, ker mu niso zaupali. Pozneje so dobili ugodna poročila. Naredil je politično sovjetsko šolo, dobil je novo ime, kot menih, ki zapusti svet in začne novo življeje.

Vedno bolj sem spoznaval, da boljšeizem ni neka nova politična stranka, ampak nova vera, ki dela z nezaslišanim fanatizmom kot nekdanj turška vera, ki je hotela pridobiti za polumeseč ves svet. Mesto polumeseča ima boljšeizem srp in kladivo, ki naj požanje in zdrobi stari red in potom svetovne revolucije podjarmi vse države. Bog nove boljševiške vere je mašina, preroki so Marx, Lenin in drugi. Kdor se ne ukloni tem bogovom, naj pogine. Umevno, da zbirajo boljšeiviki apostole izmed vseh narodov, da morejo po teh širiti svoje kraljestvo po celem svetu. Umevno je tudi, da se borijo z vsemi močmi proti Bogu in vsaki veri v Boga, ki jim je napoti. Ko sem bral brezbožne napise zoper Boga in vero, sem se spomnil zgodbe o hudobnih angelih, ki sem se je nekdanj učil v šoli. Tudi le-ti so mislili, da bodo Boga premagali, pa so svojo blazno predrznost drago plačali.

Toda naj se vrnem nazaj k svojemu slovenskemu znanцу na Komisarijatu. Bodi mu čast, zavzel se je zame, in kmalu sem dobil obvestilo, da mi je zagotovljeno delo v nekem rudniku pod Tomskom v Sibiriji. Vesel sem bil tega poročila kot je vesel vsak brezposelni delavec na cesti, ko mu je omogočeno, da si s poštenim delom služi svoj kruh.

Torej z Bogom, Moskva, sedaj grem slovenski proletarec poiskusi kruh, ki ga režeš svojim podanikom. Nič ne de, da je Tomsk daleč tam v Aziji. Delavec je vajen tega in se ne ustraši nobene dalje do boljše sreče. Kako srečo sem našel, povem prihodnjič.

DOPISI IZ NEMČIJE.

Essen-Borbeck.

Dne 27. novembra je praznovala naša „Zveza“ izseljeniško nedeljo in narodni praznik. Dopoldan ob 11. uri smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval izseljeniški komisar vlč. g. Goričan iz Düsseldorfa. Orisal nam je v lepi pridigi žalostno usodo izseljenca posebno samca, ki v veliki večini pozabijo na svoje lepe domače običaje in se vdajo pijači in razuzdanemu življenju. S tresočim glasom je pripovedoval doživljaj nekega mladeniča iz Francije, ki je imel lepe prihranke, živel lepo življenje, razdelil med uboge vse svoje, postal sam brezposeln in pozneje na cesti omagal; ni imel več prijatelja, ki bi mu dal v zadnjem trenutku pomoč in mu zatisnil oko.

Po sv. maši smo se zbrali v dvorani. Predsednik Lindič naznani zborovalcem, da je umrl predobri prijatelj štajerskih Slovencev preč. Mgr. Dr. Anton Jerovšek. Imenovani je bil tudi velik dobrotnik izseljencev. Preč. g. Tensundern, častni predsednik Zveze, nam je orisal pomen narodnega praznika in zelo ostro vrgel očitek nasprotnikov, kakor da smo politična organizacija, češ, da to ni nikaka politika, če ljubimo svojo domovino, ker taka je tudi božja zapoved. Dalje je orisal vse se spomine namških dijakov v letošnjih počitnicah po Jugoslaviji, kjer so doživeli toliko veselih uric. — Vlč. g. Goričan je govoril o pomenu izseljeniške nedelje v domovini in na tujem ter pozival navzoče k zvestobi do matere Jugoslavije, ki nam je bila vedno dobra mati, če tudi mogoče v preteklosti tega nismo vedno umeli. — G. Vabič je prisposobil mater domovino s telesno materjo in govoril o ljubezni obeh do svojih otrok. Zlasti še vzbujal spomine na dom in na mogoče že umrlo našo mater, ki je ne smemo nikdar pozabiti. Tudi v molitve se je spominjalmo! Z burnimi vskliki: Zivel naš kralj, živila Jugoslavija, živila republika Nemčija in nje predsednik smo se vsi veselili nad lepim proslavjem razšli.

Moers-Meerbeck.

Radi vedno naraščajoče brezposelnosti so postale tudi policijske odredbe precej strožje. Vsak tujec mora imeti veljaven

potni list takoj, ko izpolni 15. leto starosti. Zakonca smeta imeti skupen potni list. Vsem brezposelnim in invalidom se priporoča, da zamenjajo svoje „Befreiungsscheine“, če bodo hoteli — ko mine kriza — še iskati dela, sicer bodo imeli neprilike. Vsi tujci morajo imeti v potnem listu tudi žig od „Meldeamta“, kjer stanujejo, dalje še tudi „Aufenthaltsbescheinigung“. Tega zadnjega se dobi v kraju, kjer se stanuje, brez vseh nadaljnjih sitnosti, če si že več let tu, sicer moraš ložiti posebno prošnjo.

Lepo priznanje. 25 letnico zaposlenja pri rudniku Rheinpreussen praznujejo zvesti člani društva sv. Barbare tile Slovenci: Ivan Lindič, predsednik Zveze, doma iz Mokronoga, Ivan Knap, doma iz Št. Jurja pod Kumom, Florijan Urana iz Tržišča, in Jernej Tovornik iz Kalobja doma. V znak priznanja sprejmejo vsi imenovani na sveti večer od gori imenovanega rudniškega podjetja častne diplome in vsak po 100 mark nagrade.

Častitamo!

Smrt v Buer-Besse.

Po kratki bolezni je mirno v Gospodu zaspal 62-letni Ivan Oražen, doma iz Orajne peči pri Kamniku, tukaj bivajoč v Langestr. 18. zvest naročnik „Rafaela“. Pokojni zapušča ženo in 7 odraslih otrok. Za vrlim članom društva sv. Barbare žalujejo poleg sorodnikov tudi njegovi društveni prijatelji. Preostalim naše iskreno sožalje! Počivaj v miru, blagi mož!

HOLANDIJA.

Izseljeniška nedelja.

Tako lepo smo jo letos proslavili, da nam ostane v neizbrisnem spominu. Prireditelji so se sicer bali, da ne bo obiska, ker je pač taka „nedelja“ le neka novotarija, pa so se zelo zmotili. Naval pri proslavah je bil tako velik, da dvorana v Versilienbosch ni mogla sprejeti pod streho vseh gostov in so morali nekateri oditi, velikanska dvorana g. Nolsa v Eygelshoven je bila pa tudi docela polna.

Prireditvi sta se vršili torej na dveh krajih in tudi — iz ekonomskih razlogov — ob dveh sledečih si nedeljah.

Že program sam je bil kaj mikav. Izvedba njega nas je pa kar presenetila. V Versilienbosch je predaval g. Oberžan o rudarskem življenju s predvajanjem krasnega filma. V marsikaterem očesu je zaigrala solza ganotje in iz src vseh je odmeval globok refren predavanja: Da, zares vse delo in trpljenje je zastoj, če ne temelji na veri!

V Eygelshoven so pa igralci nastopili s p. Zakrajšekovo igro „Za srečo v nesrečo“. Vplivala je tako, da menda ni ostalo suho nobeno oko.

Vsa čast igralcem iz Nieuwenhagen! G. Oberžan je govoril o vstrajnosti pri težkem a lepem kulturnem delu, ki ga vrše naša društva kljub mnogim neprilikan in nasprotstvom.

V Nieuw Einde je svirala godba iz Brunssuma, v Eygelshoven pa tamburaši iz Nieuwenhagen.

Gotovo najlepša točka v vsem programu je bil: nastop šolskih otrok. Tako milo — ljudje so rekli: to gre pa do srca! — so nam zažvrgoleli, da je bilo veselje poslušat. In že cele dolge deklamacije so znali. In kako nevstrašeno! Res, šola, koliko si vredna! Da bi jo vsi stariši znali prav ceniti!

Narodni praznik

proslavljamo vsako leto prvo nedeljo v decembru združen s proslavo praznika sv. Barbare. Vedno je bil ta praznik nekaj posebnega. Letos pa je bil naravnost veličasten. Veličasten po izredno velikem številu udeležencev, veličasten pa zlasti po svojem programu, učinkujoč po okusno opremljeni in ovenčani dvorani.

V Heerlenu-Sittarderweg, v patronatu — mi bi ga najraje imenovali „naš patronat“, saj ima Zveza v njem svoj sedež, saj je tam bilo prirejenih že toliko naših lepih proslav in saj stanuje v njegovi sosesčini tudi „naš pater“ — torej v „našem patronatu“ so se zbrale stotine in stotine našega naroda v nedeljo 4. decembra, odkoder so odkorakale ob 1/2 10. dop.

s svojimi zastavami in z našo godbo iz Brunssuma na čelu v cerkev. Naš izseljeniški duhovnik je opravil slovesno sv. mašo z asistenco dveh gg. patrov frančiškanov ter v svojem cerkvenem govoru spodbujal svoje rojake, ki so napolnili veliko cerkev, da ostanejo zvesti svojim svetim tradicijam, na katere jih ravno današnja proslava narodnega praznika spominja. Slovenski pevski zbor je pel mogočno naše prelepe slovenske cerkvene, po molitvi za Nj. Veličanstvo Kralja Aleksandra je pa še zažvrgolel otroški zbor. Tako je prav! Vsi — ne le odrasli — imajo pravico peti slavo Gospodu!

Zopet z godbo in pod zastavami — v dvorano. Konsul vstopi s svojim spremstvom, polna dvorana se dvigne, ploska in pristrčno pozdravi svojega konsula, g. Dupont. Mi vemo, če je kdo priljubljen, potem je to naš blagi g. konsul. Godba zasvira državno himno..... najsvečaneje razpoloženje!

Slavnostno akademijo otvori predsednik Zveze g. Kronovšek. Pridna Zajčeva deklica pozdravi Konsula, Konsul govori. Ne zna sicer našega jezika, pa kako prijetno se sliši, ko izgovori slovenski „živijo“ v pozdrav Nj. Veličanstvu Kralju. Pevci mu odgovore z „Bože pravde“ in pozneje z „Lepo našo domovino“.

Prav posrečeno, v srce segajoče sta prednašala nato gg. Kokolj iz Lutterade in Jeraj iz Brunssuma svoji deklamaciji. Posebno je ganila „pesem izseljenca“.

Drugi del programa so seveda zopet izpolnili šolski otroci. Nad 100 malih junakov je nastopilo in zapelo „Bože pravde“, „Lepo našo domovino“, nato pa cel venček narodnih. Deklamacije malčkov „Bogdanček“, „Naprej“, „Pozdrav domovini“ in dr. so bile prav ljubke in srečno podane.

In naši mali umetniki! Ravnikarjev Rudi in Zajčeva Milica — oba šolarja — kako sta jo ubirala, prvi na violini, druga na klavirju! In brata Franc in Karl Ožek, sinova društvenega predsednika iz Spekholzerheide, s harmoniko in violino — prav imenitno sta se odrezala!

Kdo bi pripisoval tem malim take sposobnosti? Da, da pri mladini je treba začeti! Zato ne moremo biti dovolj ponosni na svojo narodno šolo, ki je že po dveh mesecih pokazala, da

je ne le prepotrebna ustanova, temveč tudi vredna vsega našega upoštevanja in sodelovanja! Ta mladina nam ne bo mogla iti v izgubo. Rešena bo moralno, rešena nacionalno!

Ena tesna misel nam je vstajala, ko smo odhajali s te proslave: Domovina, da bi ti znala, kako te ljubijo tvoji sinovi in hčere, da bi ti vedela, kako si draga zlasti naši mladini — še vse več, da še veliko več bi storila za nje, ki si jih morala odpustiti!

Služba božja v decembru.

V pravem notranjem veselju hočemo obhajati Božič. To je pa mogoče le po dobri spovedi. Navadili smo se pa že, da ne gremo k spovedi takole po tihoma, da nas ja nihče ne vidi, temveč najraje takrat, ko se potem drugi dan cela cerkev dvigne in pade pred mizo Gospodovo. Kako lepi so tisti dnevi v našem izseljeniškem življenju, ko vstane pri slovenski službi božji cela cerkev in gre k sv. obhajilu!

Če se eden ali drug še malo boji (!) — sicer je prav smešno bati se Tistega, ki nas bo enkrat sodil, ki nas pa sedaj tako milo vabi k svoji mizi — pa ga vzgled drugih dvigne, vstane in poklekne i on! Prav tako! Tudi v tem adventem času bo tako. Vsak lahko pride k spovedi, bo časa dovolj.

Razdelitev službe božje in spovedovanja:

V soboto 10. dec. spovedovanje ob 6. zvečer v Eygelshoven, isti dan ob 1/27. v Spekholzerheide.

V nedeljo 11. dec. sv. maše ob 1/49. v Eygelshoven in in ob 9. v Spekholzerheide. Pred mašo spovedovanje.

V soboto 17. dec. od 6—7 spovedovanje v Brunssum in Nieuwenhagen. V nedeljo ob 9. sv. maše istotam, pred mašo spovedovanje.

V Brunssumu je sv. maša v zavodu čč. sester — dekliška šola, nasproti cerkvi.

V soboto 24. dec. je spovedovanje 6—7 v Brunssum, ob 1/28. v Nieuw Einde; od 1/26—1/27. v Eygelshoven, ob 7. v Nieuwenhagen. Sv. maša je 25. decembra ob 1/29. in 9. v Gezellenhuis Emma, pred sv. mašo tam spovedovanje.

Sv. maša je isti dan tudi ob 1/29. in 9. v Chevremont, kjer se istotako spoveduje.

Na Štefanovo sta sv. maši ob 9. v Nieuw Einde in Lutterade. Pred službo božjo spovedovanje.

Razne novice.

V bolnici v Kerkrade so se nahajali v novembru: Jozef Domevšček iz Eygelshoven, Prins Hendrikstr., ki je bil že petkrat operiran na vratu, revež zelo trpi in je bil pred nekaj dnevi previden s sv. zakramenti. Franc Jančič iz Hopel je bil pred 1 mesecem operiran na nogi, Alojz Mlakar, iz Hopel, Andrej Raspet iz Terwinselen in Jozef Penič iz Eygelshoven so bolni na želodcu. Alojz Ogrinc pa že nad 4 mesece trpi na živcih.

V Nieuwenhagen se je vršil 20. novembra velik socialni večer, ki so ga priredila vsa katoliške društva. Udeležilo se ga je seveda tudi naše jugoslovansko društvo s svojim tamburaškim odsekom, ki je želo za svoja izvajanja prav laskavo pohvalo. Pater Jacobs, znani govornik, se je v nagovoru spomnil tudi Slovencev in jih prav lepo pohvalil.

Naše igralce iz Nieuwenhagen moramo še posebej prav lepo pohvaliti — če tudi smo to storili že v članku „Izseljeniške nedelje“. Saj pa tudi zaslužijo vso pohvalo, ko so nam tako ganljivo odgrali ono izseljeniško dramo. Še večkrat jih želimo videti na odrul!

Zahvala. Naprošeni smo, da na tem mestu izrazimo v imenu hvaležnih Nieuwenhagenčanov javno priznanje in zahvalo gdčni Ažmanovi za trud in lep nastop šolskih otrok ob priliki prireditve izseljeniške nedelje.

Izseljeniški duhovnik g. Oberžan je dobil nov telefon številka 803. Naši rojaki naj se kar telefonično obračajo na g. Oberžana. Zadeva se veliko hitreje reši in kar je glavno — je veliko ceneje, kakor pa, če hodiš oz. se voziš v Heerlen in še večkrat duhovnika doma ne dobiš. Samo nekaj primerov: Iz Brunssuma stane v Heerlen returna karta za tramvaj 50 centov, zamudiš se najmanj dve uri, če pa telefoniraš te stane triminutni govor le 2 in pol centa — in opraviš v treh mi-

nutah! Iz Eygelshovena stane returna karta 50 ct. telefonski pogovor le 10 ct.! Če hoče kdo iz Lutterade v Heerlen mu treba sedeti v avtobusu in tramu najmanj 2 uri in četrt, pa ga stane špas 1.20 fl., telefonski razgovor pa ga stane le 15 centov.

Da ne boš zastoj klical, vеди, da je slovenski duhovnik vsak dan doma od 8 do 9. ure dopoldan in zvečer po 7. uri.

Važno! Če pa imaš kako zadevo urediti na konsulatu, potem po pokličli telefonsko številko 212 in sicer le vsak ponedeljek od 9 do 11 dopoldan ali petek od 4 do 6 popoldan.

Dolžnikom! Nekaj naših naročnikov nam še dolguje naročnino za drugo polovico letošnjega leta. Poslali smo vsem račune in položnice. Če kdo ne bi prejel čeka, ga more dobiti na vsaki pošti, napiše nanj: **No. 195021, Redactie van Rafael, Heerlen.** Prosimo vse, ki še dolgujejo, da nam čimprej pošljejo naročnino. Naša uprava mora namreč vsak mesec sproti plačati v tiskarni visoke tiskarske stroške.

Naročnina za naš list se v Holandiji vedno pošilja 1e po čeku št. 195021, in ne z onim čekom, ki nosi naslov D. Oberžan. Prosimo, pazite na to!

Zveza pošilja društvom čeke št. 177987 z naslovom Drago Oberžan te Heerlen. Društva naj plačujejo samo račune, ki jih imajo z Zvezo, s tem čekom. (G. Oberžan je namreč ta svoj čekovni račun odstopil Zvezi, ker Zveza sama ne more dobiti svojega čekovnega računa.)

Bodite previdni in pridite pravočasno vprašat za svet!

Nekdo je posodil nepridipravo lepo svotico 250-goldinarjev. Dolžnik je seveda napisal dolgo zadolžno pismo, v katerem garantira z vsem, kar ima, in pri tem našteva vse steklenice, kozarce, vino itd. za posojeni mu znesek. Pa kaj pomaga tale tako lepo napisana pola papirja, če je pa gospod dolžnik „nemanič“, ki vsi kozarci, steklenice, vino itd. ni njegovo. Da pa ne bo treba poslušati sitnega upnika — je pač najbolje, če jo tiho (recimo ponoči!) pobrišemo čez mejo..... Seveda sedaj se nam odpro oči! Prijatelji, bodimo skrajni previdni!

Brez vseh papirjev hodijo nekateri naših rojakov zadnje čase po Holandiji, pravijo, da prihajajo iz Francije in Belgije. Čudno je to, da so bili vsem papirji ali pokradeni ali so jih izgubili. Revežem se mora sicer pomagati, toda želeli bi, da vsak, ki prosi milodara, tudi dokaže, da je tega res vreden.

Umrli je 12. novembra mali Umekov Avgust iz Heerlerheide, Heerenweg 269. Pokopali so ga v Heerlenu pri bolnici.

V **Sittardu** je že drugič v bolnici Ivan Tkavc, ki trpi na želodčni bolezn.

Na **Novega leta dan** ne bo slovenske službe božje niti v Lindenheuvel niti v Gezellenhuis Emma, ker slovenski duhovnik odpotuje.

Potne listi naj dvignejo pri Kr. Konsulatu: F. Blažič, K. Baš, A. Čepin, S. Frangeš, A. Gognevac, J. Hladin, J. Jarkovič, P. Kokalj, M. Kljun, J. Kurnik, K. Kužnik M. Kunst, H. Herman, H. Lipovšek, F. Leskovšek, M. Lampret, J. Lubšina, K. Močnik, A. Mežnar, F. Murn, J. Merčnik, V. Narat, Omerzu M., F. Ožek, A. Ogrinc, M. Oštir, I. Pevec, A. Pirc, J. Drstvenšek, M. Plešej, L. Povše, R. Pouche, A. Rozman, J. Rodič, J. Spiler, I. Stante, J. Skroc, I. Sotlar, F. Smerc, S. Vunjak, A. Župevc, I. Žnidaršič, H. Zupanc.

Potni listi, ki leže že nad en mesec na Konsulatu, se bodo vrnili, ako se v kratkem ne dvignejo.

Lutterade.

Nesreča se je zgodila tukajšnjemu Slovincu Knaubert, ko je pred nekaj tedni odrinil s svojo 10 člansko družinico proti domu v Jugoslavijo. Vso svojo prtljago, ženo in pet sinov ter tri hčere je posadil na svoj avto ter odraščal proti domovini. Tja dol do Linza v Avstriji je še šlo po sreči, ko je pa bilo treba z nekega hriba navzdol, nāenkrat ni več držala zavora, revežu je avto všel, in padel v jarek. Vsa prtljaga je ali docela ali vsaj močno poškodovana težke poškodbe je dobil tudi najmlajši sin in pa najstarejša hčerka, oče sam se je le malenkostno poškodoval. — V Lindenheuvel se pobirajo

milodari za ponesrečenca, ki se nahaja sedaj pri nekem kmetu na Gornje Avstrijskem, dočim mu leži hčerka v bolnici.

Noč je vzela znanega gostilničarja Rado Meznariča iz Lutterade. Kam je odšel ni znano. Zvedeli smo pa, da je pustil na več krajih lepe spomine.....

V kratkem se izseli v domovino gostilničar Mihael Trdin.

Vinsko trgatav je priredilo društvo v Lutterade dne 16. oktobra, ki se je udeležilo okrog 300 trgačev. Prišli so tudi gg. župnik iz Lindenheuvel, oba slovenska duhovnika in župan iz Geleen.

Občni zbor društva se vrši 1. januarja.

Slovenska šola zelo lepo uči napreduje. Prav veseli smo stariši, da se naša deca tako lepo uči našega jezika. Želimo le to, da prav vsi stariši pošljejo svoje male k slovenskemu pouku!

Pridni so naši šolarji, tako se je reklo, pa smo jim napravili malo veselja. Na Marijin praznik, ko ni bilo šole, so se zbrali v mali dvorani Volkshuisa in naš slovenski g. duhovnik jim je pokazal nekaj prav lepih filmov: prav pošteno smo se nasmejali, a tudi veliko lepega se naučili. Otroci sami pa tudi niso hoteli ostati nič dolžni — v odmorih so veselo prepevali pod vodstvom gdčne učiteljice. Prav lep večer! Če bodo otroci še bolj pridni, pa bomo še kedaj povabili g. Oberžana s filmom!

Brunssum.

Dne 18. decembra priredi naše društvo mesečno zborovanje in Miklavžev večer. Ob 9. dop. je sv. maša v samostanu šolskih sester v Kloosterstraat. Po službi bvžji zborovanje društva. Popoldan ob 4. se začne Miklaževo slavlje. Spored: a) godba, b) govor, c) nastop Miklavža, d) Igrri: prevarani hišnik in kovencijalne laži, e) dražba novega divana, f) srečolov. Vstopnina prosta. Poskrbljeno bo tudi za prigrizek. Vabljeni vsi, tudi nečlani!

Občni zbor društva se vrši tretjo nedeljo v januarju. Na programu je letno poročilo odbora in sestava programa za leto 1933 ter volitve.

FRANCIJA.

Dopis iz Uckange.

Da ne bodo čitatelji Rafaela mislili, da smo Uckangarji zaspali ali mogoče celo postali žrtev splošne krize, jim hočem dokazati, da so njih morebitne domneve neutemeljene, ker je baš nasprotno res. Budni smo in krepko udarjamo po sovražniku — krizi, katerega upamo kmalu pregnati, ker razmere pri nas so se temeljito zboljšale. Ne samo, da več ne praznujemo, ampak je bilo že več desetih novih delavcev sprejetih v delo. Upamo, da se odpustov ni več bati. Naš poprejšni strah je bil tem bolj utemeljen, ker smo tu zaposleni sami istrski Slovenci — torej brezdomci. Vsi drugi narodi so srečnejši od nas, pa najsbodo Poljaki, Nemci ali Jugoslovani, ker vsak njih ima domovino, ki ga bo, ko mu tujina obrne hrbet, sprejela. Ali kdo bo sprejel nas — istrske Slovence.....?

Vse, čitateljem Rafaela srečno Novo leto z željo na boljše čase!

F. S.

Pripis uredništva. Gornje pismo smo prejeli od priprostega delavca dobesedno, kakor je pisano. Hvala! Prosimo še druge, da nam pišejo. Nič se bati!

St. Marguerite - Monneren.

Žrtev dela. Dne 15. novembra se je prijetila huda nesreča pri tukajšnjih utrjevalnih delih, koje žrtev je postal Ivan Dreškovič, rojen 1907. v selu Prozor pri Otočacu, Hrvatska. Nesreča se je pripetila, ker se vtrgala vrv pri huntu, ki je padel na spodaj zaposlenega Draškoviča. Ponesrečenec je bilo tako razmesarjen, da ga ni bilo mogoče več spoznati. Pogreb se je vršil 17. novembra na tukajšno pokopališče;

vsi njegovi sorojaki — 60 po številu — so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Prijatelji pokojnega so zbrali nad 1000 frankov, s katerim zneskom so plačali pogrebne stroške ter mu hočejo postaviti tudi lep spomenik. Naj v miru počiva!

Kriza. Nedvomno huda je ta beseda, ki zaboli vsakogar, ki jo sliši, še huje pa njega ki jo občuti. Tu so začeli odpuščati tujce, zlasti ko so zadnje čase domačini prišli iskat dela. Tu nas je okrog 80 Jugoslovanov. Kam se bomo obrnili, če nam dajo papirje?! Nekateri, ki vedo kam, bodo šli domov, drugi na kmete, tretji pa okrog po svetu..... Res, žalostna je naša usoda.

Marsikdo, ki je svoječasnno popeval, kakor kobilica mravlji: „Ti reva, kaj veš, tege ne umeš, o kresu gre peti, veselo živeti, braniti ne smeš!“, se danes kesa prav bridko, ker marsikaj bi se bilo včasih lahko dalo na stran. No, ko pridejo zopet boljši časi, bomo pa znali, kako je treba — je rekel Janez Sepoboljšaj!

Lojze Cenič.

Lievin P. de C.

Cerkveno in narodno godovanje 4. decembra.

Čeprav nas neprijetno tlači težka zimska megla, je bilo vseeno naše razpoloženja kaj slovesno v zadnjem času 27. novembra smo cerkveno proslavili izseljeniško nedeljo, teden nato pa rudarsko patrono sv. Barbaro in narodni praznik Ujedinjenja.

Posebno lepa je bila proslava 4. decembra, ko obhajamo rudarski praznik in smo obenem tudi proslavili narodni praznik, ker ga 1. decembra vsled dela nismo mogli. Cerkveno slavnost so jako povzdignili številni mladi rudarji v svojih uniformah in z jamskimi svetilkami v roki.

Po sv. maši je sledila obojna proslava v dvorani poleg cerkve. Otvorili so slovesnost mladi rudarji s petjem in deklamacijami. V otroški igrici, ki je sledila, so se stariši sami čudili svojim otrokom, ki sicer tako radi po francosko žvrgolijo, ko so tako lepo po slovensko igrali. V veselo razpoloženje je spravil navzoče posrečeni kuplet „Čevljar“.

Pred okrašeno kraljevo sliko je bilo več narodnemu prazniku primernih nagovorov. Če tudi včasih kaj kritiziramo, smo vseeno v srcih dobri Jugoslovani in ljubimo svoj dom, kar je z nova pokazal ta praznik.

Konvencija. 5. decembra je došel iz Pariza brzovjav, da je konvencija med Francijo in Jugoslavijo odobrena in da stopi takoj v veljavo. Več o tem bo Rafael poročal prihodnjč.

Polnočnica. Polnočnica bo tudi letos v Liévinu ob 1 po končani francoski. Na sv. Štefana dan je služba božja V Wingles in na šaht 8, zato v Liévinu odpade ta dan.

Bruay-en-Artois.

Proslava sv. Barbare in narodnega praznika.

Najlepše in v največjem številu so slavili sv. Barbaro in narodni praznik Brujčani. Nastopila je pred vsem mladina, ker je bilo še posebno razveseljivo in vabljivo.

Slavnosti sta se udeležila tudi jugoslovanski gosp. Konsul s svojim Tajnikom iz Lille. Oba gospoda sta imela primerne domorodne govore, nakar je sledilo petje narodne himne.

Nato so imeli besedo otroci, ki so nastopili z lepim prizorom iz življenja naših ločenih bratov v Italiji in Avstriji. Ganliiva je bila otroška igra „Sirota Jerica“. Ta sirota Jerica je bila simbol našega rodu s izseljeništvu, ki mu je tujina mačeha in hrepeni po svoji pravi materi domovini.

Dovršeno sta zapela nato otroški in mešani zbor 9 primer-nih pesmi.

Da je bilo veselje še večje, je ob koncu prišel še Miklavž s svojim spremstvom in obdaril mladino.

Méricourt-les-mines.

Služba božja. Slovenska služba božja bo na božični praznik ob 9 in na novega leta dan ob 11. Šola je vsak četrtek ob pol 3 na stanovanju gosp. Sebiča.

Gospod župnik Kastelic je odšel.....

Te dni nas je zapustil naš izseljenski duhovnik in iskreni prijatelj gospod Josip Kastelic. Na izseljensko nedeljo nam je zadnjikrat maševal. Pri tej priliki se je poslovil in nas

prosil, naj živimo v medsebojni edinosti, ljubezni in božjem blagoslovu. Naslednje dni je jemal slovo od svojih prijateljev po svojih obširnih kolonijah. Največ je vsakakor storil za koloniji Aumetz in Tucquegnieux. Tu je ustanovil podporni društvi s pevske, tamburaškimi in dramskimi odseki. Preskrbel je društvom krasne prostore in bogato knjižnico. Da bi mu izkazali vsaj nekoliko hvaležnosti, so mu njegovi najboljši prijatelji iz Tucquegnieux kupili lep album, kamor so vpisali rojaki svoje želje in voščila. Poleg poslovilne pesmi, ka-

tero mu je zložila in zapisala gospa N. (Pesmico priobčimo prihodnjič) so ganljive besede, ki jih je zapisala učenka Janežič Tončka: „Če bi gospod nas male vprašali, pa bi gotovo tukaj ostali.“ Težko je bilo dobremu župniku, ko je bral te vrstice. Podprl si je glavo in z rokami skril obraz, da ne bi opazili solz, katerih ni mogel zadržati. — Kolonija iz Aumetza mu je pa priredila lep poslovilen večer. Pevski zbor je zapel pod vodstvom g. Biščaka poleg drugih: „Oj hišica očetova“, „O večerni uri“, in „V gorenjsko oziram“. Na poslovilni večer je prišel tudi g. Skebe, izseljenski duhovnik iz Merlebacha, ki se je v sledečih iskrenih besedah poslovil od svojega tovariša: „Delavci! Nisem vedel za nocojšnji večer. Neka slutnja me je privlekla sem. Rudarji! Vi nas na razumete. Naše delo je težko, težko. Občudujem tovariša, ki je vztrajal nad štiri leta. Prijatelj Kastelic! Težko mi je, ker odhajaš. Izgubil bom pomočnika in svetovalca. Odslej bom sam. Srečno hodi!“ Za tem je povedal učitelj Jankovič kako puste in prazne so bile naše naselbine v Franciji, dokler ni bilo g. Kastelica. On je organiziral mesto izseljenskega duhovnika v Merlebachu, on je preskrbel Aumetzu pevovodjo in učitelja. On je oral ledino in pripravil vse potrebno, da bodo mogli njegovi nasledniki sejati seme na rodovitna tla. Sedaj odhaja, da preorje še ledino v Južni Ameriki. Bog mu daj srečo!

Naslednji dan se je odpeljal. Štirje prijatelji so ga spremili do Metz. Tu je izrazil gospod Mišič, jugoslovanski konzul, Priznanje in zahvalo za veliko delo, ki ga je vršil gospod župnik med jugoslovanskim delavstvom.

Par minut pred odhodom vlaka je rekel gospod župnik: „Prijatelji dragi, sedaj bom ostal sam. Hudo bo, čeprav sem navajen.“ Stisnili smo si desnice in se odpeljali vsak v svoj kraj. Bolelo je in orosile so se oči mož, ki ne pomnijo, kdaj so zadnjič jokali..... J. J.

Tucquegnieux-Marine: V ponedeljek 5. dec. se je tudi pri nas oglasil Miklavž. V lepi dvorani Jugoslovanske kantine so se zbrali otroci in njihovi starši. Za uvod je zaigral tercet (dve violini in kitara) nekaj krepkih koračnic, moški zbor pa je zapel par narodnih. Prišel je čas veselja in strahu: Miklavž z darili in grd črn parkelj. Smeh in jok se je razlegal po nabito polni dvorani. Pa se je jok kmalu spremenil v smeh, ko je Miklavž zapodil parklja in začel deliti darila. Vsi otroci so dobili, pa tudi velikih je bilo mnogo, ki niso odšli prazni. Razveselili smo se, ko je Miklavž povedal, da v nebesih ni krize in da je tudi na zemlji kmalu ne bo več. Bog te usliši dobri Miklavž pa hvala za darila.

Na Marinskem rudniku je sedaj bolje. Vsak dan delamo in celo novih delavcev so nekaj sprejeli, med temi največ Jugoslovancev. Jugoslovanka kantina na Marini je zopet oživela, zopet se prijazno smeja kantiner, ki je prej s strahom zrl v bodočnost. Le privoščimo mu, saj je dober mož. Celo Miklavž ga je nohvalil, ker mu je pomagal deliti darila.

Kriza nas še vedno pritiska, malo pa je le upanja, da se bo obrnilo na bolje. Skozi celo leto smo delali 18-20 šihov na mesec; zaslužek je polovico slabši ko lani, večinoma se zasluži 28-30 frankov.

Slovensko delavsko društvo pridno deluje, posebne hvale vreden je pevski zbor, ki je že velikokrat nastopil pri raznih prireditvah in vsako nedeljo pri službi božji. Na Vseh svetih dan nam je zapel na pokopališču nekaj naših pretresljivih žalostink.

Miklavž nas je obiskal 4. decembra v dvorani rudniške kantine. Obdarovanih je bilo nad 90 naših otrok.

Za Božič pripravljamo p. Zakrajškovo igro „V srečo za nesrečo“. Slovenci za Božič vsi v Aumetz!

Merlebach.

Jugoslovanski Dom je končno povečan in v notranjosti lično prenovljen. Dve sobi in mala dvoranica, za enkrat povsem zadostuje. Povdarjamo, da je na razpolago vsem našim društvom brez izjeme za društvene-prosvetne namene: mesečne sestanke, seje, pevske vaje, vaje za igre i.t.d. Treba bo seveda medsebojnega dogovora glede časa in reda. Ko dobimo še primerno opravo, klopi, bo to tudi naša slovenska šola za otroke Merlebach-Freyning, Cuvelette, Reumaux, Hochwald.

Cité Jeanne d'Arc. Pevsko društvo „Zvon“ si je na lastne stroške nabavilo klavir! Dejanje, ki kaže pogum in vstrajnost. Vsa čast! Tako se je društvo rešilo gostilniških prostorov ki so škodili žepom in napredku.

Habsterdick. Ga. Jurkovič, upraviteljica naše podružnične knjižnice, je odšla na par mesečni dopust v domovino. — Knjige, po katerih tam prav pridno segate, dobite med tem časom pri ge. Pestotnik v isti hš. števil.

Petite Rosselle. V Garganschachtu je doletela smrt nekega Ternik, menda štajerski Slovenec. Dobil je strel v glavo. Pokopan je bil 5. decembra. N. p. v m! — Njegov tovariš Hren iz Habsterdicka je po čudni sreči odnesel samo praske po vsem životu. — Garganschacht za Slovence ni srečen. Istotam je mil nedavno smrtno ponesrečen Hočevnar iz Kreutzwalda. V bolnici v Petite Rosselle pa se zdravi istotam ponesrečeni Lužar Alojz, doma iz Kamnika, kateremu je prikrjšalo 4 prste leve roke.

Božično obdarovanje otrok (družinske večere) pripravljaja vsa društva. Zeleti je le, da bi otroci dobili kolikor pač mogoče potrebne stvari, ne toliko igrače in sladkarije.

Red službe božje o božičnih praznikih:

Na sveti večer slovenska polnočnica ob pol 12 h! Letos bomo mi prvi! Če se jih dovolj priglasijo, bodo vozili iz kolonij autobusi.

Na Sveti Dan ob pol 8 h v Kreutzwald, ob pol 11 h v Merlebachu slovesno.

Na štefanovo v Jeanne d'Arc ob 9 h.; v Merlebach ob pol 11 h.

Vsem skupaj po vseh kolonijah: srečne, vesele, blagoslovljene božične praznike in enako kar najbolj srečno Novo leto!

Izseljenski praznik v Merlebachu.

Izseljenski praznik, med našimi izseljenci komaj znan, se zdi, bo dal leto za letom novega pogona. Pred poldnem ob 9 smo imeli slovesno službo božjo, pri kateri so bili prebrana tudi pastirska pisma, pozdravi obeh naših slovenskih nadpastirjev. Popoldne se je brez vsiljive reklame napolnila k spominski prireditvi največja tukajšnja dvorana (13×41 m!). Gori nad odrom je pozdravljal napis: Naša kri na tujih tleh!

Takoj po prihodu novega, g. konzula K. Mišiča in delegata ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje g. Gruičiča, je v

razumevanje proslave sledil kratek spominski nagovor, (v kratkem izvlečku):

„Majhen in skromen je slovenski narod, majhen, a še ta od nekdanj, kakor tudi danes, zbehan kakor izgubljene ovce, raztepen na vse vetrove sveta. Dve četrtini samo ga živi na domači zemlji, v svoji pravi domovini, več ko četrtina nam ga je vzela neprijateljska svetovna politika — Italija, Koroška, — skoro četrtina pa tava po širnem svetu — s trebihom za kruhom.

In tem zadnjim, slovenskim izseljencem velja izseljenski praznik, in praznik slovenske tragike, a vkljub temu tudi praznik slovenskega ponosa in velike medsebojne, vzajemne ljubezin, onih doma do nas v tujini in nas izseljencev do doma, rodne zemlje, domače govorice, vere in kulture naše. — Izkušnja uči: čim manjši je kmet, čim revnejša in uboga je njegova zemlja, tembolj jo ljubi, bolj je zaljubljen vanjo. Tak majhen, ubog kmet je slovenski narod. Zato ljubi svojo zemljo doma in v tujini!”

Zastor se razgrne. Prikaže se ljubka, zares „živa slika“ alegorija: „Na tujih tleh“; sredi gozdne pokrajine skupina slovenskih otrok v živih „dečva“ oblekah ožono zre v daljavo (ozadje), kjer blesti v vsej lepoti Bled, simbol slovenske zemlje. Ena deklic stopi v sredo in recitira: „Oj, le šumi gozd nad mano, senčni gozd na tujih tleh“ — Tiho se oglasi melodiozni uvod iste pesmi, nakar cela skupina zares lepo in z občutkom ob spremljevanju godbe odpoje pesem do konca.

Čudno globoko prevzame pesem polno dvorano. Vse tiho..., celo dojenčki v naročju mater. — Nato enako, brez odmora, „Ciganska sirota“. „Kje so moje rožice“, „Gozdič je že zelen...“ z vmesnimi deklamacijami

Gotovo najlepša točka 3 in pol ure trajajočega programa, po izvajanju, slikovitosti in posebno še po domači izvornosti! — Krasno ozadje Bleda nam je iz naklonjenosti naslikala pre-mogokopna družba.

Sledila je simbolična, pravljica igrana „Sirota Jerica“, ki je bila igrana že pri podobno veliki mladinski prireditvi in veliki udeležbi 5. junija t. l. in ki je že tedaj žela priznanje in izdala marsikatero skrivno slovo. Odlično so igrali vsi, brez dvoma najodličneje pa je podala svojo igro Jerica.

Na novo je bila podana „Šola v nebesih“, ki je po vsebini in izvajanju vzbujala splošno veselost in obilo smeha.

Kot zadnji — le škoda! — je nastopil okrog 80-glavi otroški zbor s kar celim koncertom slovenskih narodnih pesmi, s približno 64 kiticami! Nič čudno, da je vsled utrujenosti po 3-urnem programu nekoliko pešal spomin, pazljivost, jakost in prožnost glasu, tako otrokom kakor voditelju.

Petje in igro so odlično spremljali: „g. Domanjšek, chromat. harmonika, g. Vodišek, I. violina, dva Čeha II. violina in bas. Med odmori so igrali „Pozdrav Gorenjski“, „Mladi vojaki“ i. dr.

Zaključil je otroški koncert s himnami: „Hej Slovenci“ in „Lepa naša domovina“.

Kratek zaključek. Bil je dan, proslava mirna, pravi družinski slovenski praznik, ki je delal čast našemu narodu in ki so se ga udeležili aktivno in pasivno brez izjeme mišljenja.

„Čast Bogu, zato recimo!“ čeprav bi lahko po drugi strani povedali mnogo bridega, tako bridkega, da boli do mozga! Koliko nerazumevanja, sumničenja, podtikavanja, polen pod noge, grde nevoščljivosti za otročje malenkosti! Bodeči trni, plevel, osat, ki v tuji zemlji vse bolj bohotno raste ko v domači! Pa naj bo pozabljeno! Bog živi slovenski rod!

Uredniški kot. Prihodnja številka izide takoj po Novem letu. Uredništvo mora imeti dopise najkasneje do 1. januarja.

„Našim malim“ žal tokrat nismo mogli posvetiti nobenega članka — radi pomankanja prostora. Iz istega razloga je moralo izostati tudi nekaj dopisov. Prihodnjič pride vse na vrsto.

TOŽBA.

Mama moja!
Žalostno kleči ob grobu
hčerka tvoja.

In še zadnji,
ki me rad imel je, umrl je:
striček jadni.

Kakor roži
gladen ptiček bol ti svojo
tiho toži.

Zdaj sem sama.
Ni mi, ni mi več živeti.....
Vstani, mama!

V dalje črne
šel je očka... Bog ve če se
še kdaj vrne.

Grob izgrebi
hčerkico, siroto svojo
vzemi k sebi!

Duhoven je vprašal dečka, kaj človeka najbolj tlači. Misli je na greh. Deček, ki je doma poslušal očetov razgovor s sosedom, se je pa hitro odrezal: „Davki“.

* * *

Katehet je govoril o skušnjavah in depal, da je hudič človekov največji sovražnik. Drugo uro je vprašal, kdo je naš največji sovražnik. In deklica je odgovorila: „Naš največji sovražnik je advokat“. (Ta je namreč nekaj dni poprej vložil več tožeb zoper njenega očeta.)

* * *

Na vprašanje, kaj je razloček med sv. mašo in daritvijo na križu, je odgovoril deček: „Pri daritvi na križu niso orglali.“

* * *

Pri razlagi zakramenta sv. krsta je pripomnil katehet, da se nekatera ženska imena izvajajo od moških imen, na primer od Jožefa Jožefina. Na vprašanje, če kdo ve še več takih imen, se je oglasila deklica: Od katarja Katarina.

* * *

Stari oče je vprašal fantka, ki je prišel ravnokar domu od spovedi, če se je spovedal, da je kradel jabolka pri sosedu. Fant je rekel: Ne, za to sem jih že dovolj dobil s palico.

Najboljsi in najprimernejši holandski katoliki dnevnik za Slovence v Limburgu je

IMBURGSCH DAGBLAD

S SVOJO VISOKO ZAVAROVALNICO

UPRAVA: HEERLEN, SAROLEASTRAAT 35-39

**PODRUZNICE: KERKRADE, Einderstraat 38
SITTARD, St. Petrusstraat 4
MAASTRICHT, Stationstr. 43**

Narocnina: cetrletno 2.65 fl, mesecno 0.90, in tedensko 0.20 fl.

Banka Baruch ♦ Paris

Naslov za brzojavke:
JUGOBARUCH PARIS 22

15, rue Lafayette, 15

Telefon: Trinité 81-74
Trinité 81-75

Banka jugoslovanskih izseljencev v
Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu

Nakazuje denar v vse kraje Jugoslavije najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Na izrecno zahtevo pošlje dinarske bankovce tudi v Holandijo.

Vsi poštni uradi v Holandiji sprejemajo vplačila na naš
ČEKOVNI RAČUN STEVILKA 145866

Položnice se dobe pri vseh poštnih uradih kakor tudi pri nas brezplačno. Hitra in točna postrežba.

AMSTERDAMSKA BANKA PODRUŽNICA HEERLEN

TU SE DOBE VEDNO
DINARJI PO NAJBOLJŠI
VALUTI.

Zavarovalna družba

„Oude Haagsche van 1836“

je najstarejša v Nizozemski. Rezervni zaklad nad 10 milj. gold. Nizke premije, ogromen kapital, točna postrežba.

Vprašajte pri: W. v. Werven, Ganzeweide Heerlerheide, ali: Franc Potisk, Waubacherweg 2, Eijgelshoven, (zastopnik za Kerkrade, Chevremont, Eijgelshoven, Waubach, Nieuwenhagen, Schaesberg) ali: Alojz Groznik, Rijksweg Zuid 134, Lutterade-Geleen (zastopnik za Beek, Lutterade, Geleen, Sittard).

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOGE

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec

